

SAMOBORSKE NOVINE

Br. 22

God. V.

Samobor, 15. studenoga 1956.

List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu. — Cijena pojediničnog broja 10 Din. — Trimestarna pretplata 60 Din. — Polugodišnja 120 Din. — Tekući račun kod filijale Narodne banke u Samoboru broj 415-T-88. — Glavni i odgovorni urednik Stanko Vugrinec, Starogradska 17. — Tiskara „Prosvjeta“ Samobor.

SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE SAMOBOR

SASTANAK PLENUMA OPĆINSKOG ODBORA SSRN-a

Do konca godine treba održati skupštine i izabrati odbore SSRN-a

Pod predsjedanjem predsjednika općinskog odbora SSRN-a, Mirka Štengla, održan je 4. studenoga Plenum općinskog odbora SSRN-a kome je prisustvovalo 35 članova. Drug Štengl u uvodu svoga govora podvukao je kao najaktuellija pitanja: izbore u osnovnim organizacijama, porez na selu, stanovi i snabdijevanje tržišta u gradu. — Pored tih pitanja drug Štengl se osvrnuo na dogadjaje u Poljskoj i Mađarskoj naglasivši, da su u Poljskoj demokratske snage bile prilično spremne i izvršile preokret umatoč otpor staljinističkih elemenata, dok je u Mađarskoj CK PMT potpuno zatajio, zbog čega je došlo do teških žrtava, koje dosižu nekoliko hiljada poginulih.

U diskusiji učestvovalo je više drugova i u svojim govorima dali su osvrt na neka aktuelna pitanja, koja treba riješiti u što kraćem roku.

Zaključeno je, da osnovne organizacije SSRN

trebaju do konca ove godine održati skupštine te izabrati odbore za iste.

U Komisiju za rad sa ženama izabrane su u-mjesto Kaje Jakovović, drugarice: Mira Matijašić i Josipa Serić.

S plenuma Općinskog sindikalnog vijeća

2. studenoga održano je plenarno zasjedanje Općinskog sindikalnog vijeća na kojem se pretrašalo stanje priprema oko održavanja godišnjih skupština sindikalnih podružnica, te mogućnosti koje za ovu sezonu postoje u održavanju ekonomskih i drugih seminara.

Predsjedništvo vijeća je predložilo plenumu pitanja, koja bi se prvenstveno trebala tretirati na godišnjim skupštinama kako bi one dobile radni karakter. Porast i jačanje naše industrije, te u vezi s time dnevne prouđene na tržištu uvjetuju, da se naši radni kolektivi moraju prilagoditi i budu elastični. To imperativno traži od sindikalnih organizacija, da budu više zainteresirane za te probleme, jer su oni od životne važnosti za radne ljudi. Do sada su se sindikalne organizacije premašile bavile s tim problemima, prepustajući ih radničkim savjetima. — Tek kada nešto negdje »zaškripi« onda se sjete, da su konačno i te kako pozvane da se bave tim pitanjima. — Odlučeno je, da se godišnje skupštine završe do kraja ovoga mjeseca.

Po pitanju seminara, ustavljeno je, da se gotovo u svim poduzećima održavaju tečajevi CZ-e, da ima više stručnih tečajeva, da je nekoliko poduzeća prijavilo zdravstvene tečajeve, tako da s ekonomskim tečajevima nije moguće započeti prije siječnja 1957. godine.

Analiza cijena mesu pred Savjetom potrošača

Pod predsjedništvom Matije Kuljića održana je prije izvjesnog vremena sjednica Savjeta potrošača, na kojoj se raspravljalo: o analizi cijena mesu i mesnim prerađevinama, o izvještaju članova Savjeta koji su prisustvovali popisu robe u nekim samostalnim trgovackim radnjama, o perspektivnom planu razvoja trgovacke mreže u Samoboru i drugim pitanjima.

Cijena mesu i mesnim prerađevinama u Samoborskoj općini je previška, pa građani na zborovima birača, sastancima SSRN i pojedinačno opravljaju prigovaraju istoj. Također ni kvaliteta suhomesnatih proizvoda ne odgovara. — Sve to je uslovilo, da se pitanje analize cijena mesu i mesnim prerađevinama stavi na dnevni red Savjeta potrošača.

Diskusija, koja se je razvila o ovim pitanjima bila je živa, te su u njoj sudjelovali osim članova Savjeta i predstavnici poduzeća: »Prehrana« i prodavaonice mesa i mesnih prerađevin kombinata »Jaska«. — Šteta što ovoj sjednici nisu prisustvovali i privatni mesari.

Kako bi se dobio bolji uvid u cijene živoj stoci, kao i u kalkulacije pojedinih poduzeća i privatnih mesara, formirana je komisija od predstavnika Savjeta potrošača, Odjela za privredu NOO-e

Sjednica Savjeta za proizvodnju

USLUGE I ROBNI PROMET

Ovih dana održana je sjednica Savjeta za proizvodnju, usluge i robni promet općine Samobor. Na sjednici je izvršen paušalni razrez ušura i mlinških taksa za ekonomsku 1956.-57. godinu, raspunjeno je problem društvene prehrane u Samoboru, stanje ličnih manjčova u privrednim organizacijama i drugo.

Pri zaduživanju vlasnika mlinova s ušurom i mlinškom taksom vodenja je opsežna i živa diskusija. Količina od 31.150 kg mlinškog ušura i iznos od 518.650 dinara mlinške takse raspoređen je na pojedine vlasnike mlinova time, da je kod svakog pojedinca uziman u obzir smještaj i kapacitet mлина, te broj pomeljara.

Savjet je zauzeo jedinstven stav da je stanje društvene ishrane u Samoboru, kao industrijskom središtu veoma kritično. Da bi se taj problem barem djelomično ublažio, stavljen je prijedlog NO-u, da poduzme potrebne mјere i ugostiteljsku radnju »Lovački rog« pretvoriti u restoran.

Nenaplaćeni manjčovi u poljoprivrednim zadružnjima i trgovinskim poduzećima bili su predmet naročite rasprave na ovoj sjednici. Analizom Inspekcije tržišta utvrđeno je, da su još nenaplaćeni manjčovi uglavnom iz ranijih godina.

Ostećene privredne organizacije u dobrom dijelu slučajeva nisu zauzele brz i energičan stav, da od krivaca dug pod svaku cijenu čim prije naplate. Imajući to kao aktuelan problem u vidu, ašvjet je zaključio, da angažira aparat Odjela za privredu, koji će kod privrednih organizacija i organa gospodarenja poduzeti sve što je moguće, da počiniti što prije naknade štetu počinjenu svojim bezobzitnim odnosom prema općedruštvenoj svojini. — Istovremeno je ustanovaljeno, da su manjčovi ove godine u usporedbi s onima iz ranijih godina zista neznatni.

Osim iznešenog, Savjet je rješavao molbe i žalbe privrednih organizacija i građana.

i mesara, koja će proučiti ovo važno pitanje za opskrbu građana. Za izgradnju hladnjake predloženo je da zainteresirana poduzeća izrade investicione programe i podnesu ih na odobrenje nadležnim organizacijama. Samo poduzeće »Prehrana« ima u Samoboru 5 mjesnica, a ne posjeduje nijednoga vlastitoga hladnjaka, dok za korištenje privatnih hladnjaka plaća oko 30.000 dinara mjesечно.

Zatim su pojedini članovi Savjeta potrošača iznosiли svoja zapažanja sa popisa robe u samostalnim trgovackim radnjama »Samoborski magazin«, »Mokrice«, »Anindol« i »Giznik«. Zanimljivo je, da je nekurentne robe u trgovinama malo, te su se trgovine »Anindol« i »Giznik« uspjele riješiti znatnih količina »bofla« u vrlo kratko vrijeme.

Pošto plan razvoja trgovacke mreže u Samoboru treba razraditi za narednih 10 godina, Savjet je smatrao, da to ne može razraditi odmah na sjednici, već da je za to potrebna jedna duža studija u koju treba ući i razvoj grada, pa je zaključio, da se formira posebna komisija od predstavnika trgovaca i Savjeta potrošača.

Osim toga raspravljalo se o otvorenju mljekarnice u Samoboru, trgovacke radnje sa živežnim namirnicama u Zagrebačkoj ulici i zimskom radnom vremenu. (g)

Komunalna banka u Samoboru

Već oko dvije godine vodi se diskusija o tome kako da se urede bankovna poslovanja, koja će biti bliža, efikasnija pa i liberalnija u odnosu na sve gname privredne djelatnosti, kreditiranja i ostaloga.

Sva ta poslovanja odvijala su se do sada preko Narodne banke centrale Beograd i ovakav rad strogo centraliziran u mnogome je kočio brzu finansijsku intervenciju, koja po svojoj namjeni nije dopuštala čekanje.

Konačna Odluka NOK-a Zagreb o osnivanju Gradske komunalne banke u Zagrebu i Gradske komunalne filijale u Samoboru, u mnogome će ubrzati novčano poslovanje, razumije se u duhu bankovnih propisa.

Narodna banka filijala Samobor prestaje radom 15. studenoga, a Gradska komunalna banka filijala Samobor počinje radom 20. studenoga 1956.

U toj promjeni, bit će nema sumnje, jedna od velikih prednosti: veće razumevanje za lokalnu privredu, koja u Samoboru nije malena i o kojoj bi trebalo voditi računa.

Izašao časopis »Komunist« broj 7-8.

Ovih dana izšao je novi dvobroj časopisa »Komunist« organ Centralnog komiteta Saveza komunista Jugoslavije. U uvodnom članku Mijalko Todorović osvrće se na Deklaraciju o odnosima između SKJ i KP SS. »Komunist« dalje donosi govor Jovana Veselinova na VIII. Kongresu Komunističke partije Kine, začin članak Draže Markovića »O dosadašnjim iskustvima društvenog upravljanja na univerzitetu«, dopise: Mike Šiljakova »Za širi sistem odgoja kadrova«, Bude Šoškić »Šta nedostaje ideološkom tradiciji u Narodnoj omladini«, Muhibina Begića »O nekim problemima poboljšanja sastava članstva Saveza komunista«, te Zadljučke sa sjednice Komisije za kadrove CK SKJ, komentare: »Narodni odbori i radničko i društveno upravljanje, kao i neki drugi aktuelni materijala.

• PROSVJETA • KULTURA • PROSVJETA • KULTURA •

SAVJETOVANJE NARODNIH SVEUČILIŠTA KOTARA ZAGREB

10. listopada na savjetovanju Narodnih sveučilišta u Zagrebu donijeti su zaključci i preporuke u cilju rješavanja aktualnih problema, uklanjanja poteškoća i slabosti u radu narodnih sveučilišta na području kotara Zagreb. Među inim istaknuto je, da bi narodna sveučilišta u svom radu morala težiti, da u svoje programe unose nove sadržaje, koji će konkretnije odgovoriti aktualnim potrebama, koje nastaju našim društvenim razvojem, prilagodavajući se specifičnim uslovima i potrebama svoga teritorija.

U vršenju svoje odgojno-obrazovne funkcije narodna sveučilišta treba da poklanjam najveću pažnju tome, kako bi njihovi programi u cijelini, i pojedine teme tih programa, kao i samo njihovo izlaganje bili bazirani na principima progresivne materialističke nauke i prožeti idejama i stavovima naučnog socijalizma, kloneći se vulgariziranju nauke i objektivističkog iznošenja naučne istine.

Krajnji cilj narodnih sveučilišta treba biti izgradnje kulturne, društvene i moralne svijesti građana, ne na bilo koje zajednice, već jedne određene društvene zajednice, t. j. našeg socijalističkog društva. Preduslov za uspješan rad narodnih sveučilišta je dobro provedena organizacija i dovoljna finansijska sredstva. Pokazalo se, da na području kotara Zagreb imade narodnih sveučilišta, koja nemaju riješena ova pitanja ili se bore u savladivanju teškoća ove prirode, što se naravno, negativno odrazilo i u radu tih sveučilišta.

Nadalje se preporuča narodnim sveučilištima da sproveđu solidnu unutarnju organizaciju i uspostave usku suradnju i koordinaciju s narodnom vlasti i ostalim političkim i društvenim organizacijama na svom području u prvom redu s općinskim odborima i osnovnim organizacijama Socijalističkog saveza.

Nadalje se preporuča suradnja s Društvom prijatelja glazbe i likovnih pedagožima i s njima or-

ganizira razne oblike rada, koji će biti namijenjen glazbenom i likovnom obrazovanju omladine. Posebnu pažnju treba pokloniti radničkoj omladini, napose učenicima u privredi, koja često ostaje u pogledu dopunskog obrazovanja prepuštena samoj sebi.

Na kraju predloženo je Radničkoj kulturno-prosvjetnoj zajednici za grad Zagreb, da preporuči svim organizacijama, da se čvrše povežu s narodnim sveučilištem radi postizavanja zajedničkih ciljeva na polju kulturno-prosvjetnog rada među širokim massama građana.

Iz ovo nekoliko preporuka vidi se, šta bi trebalo učiniti radi usavršavanja rada i uvođenja novih oblika rada da narodna sveučilišta u punoj mjeri odgovore svojim zadacima. — Naročito je istaknuta potreba pune suradnje s narodnim vlastima i društvenim organizacijama i uspjesi neće izostati.

M.

Predavanje o temi: »**STO JE NUKLEARNI REAKTOR ILI ATOMSKA PEĆ**«

U Narodnom sveučilištu 6. studenoga održao je predavanje ing. Tomo dr. Bosanac o temi: »Što je nuklearni reaktor ili atomska peć. — Predavač je svoje zanimljivo izlaganje popratio s nekoliko diapositiva u kojima je prikazano nekoliko tipova atomske peći.

Publika je s velikim zanimanjem pratila tok predavačeva izlaganja.

PREDAVANJA

13. XI. održao je predavanje dr. Milan Prelog o temi: »Umjetnost Dalmacije kroz vježkove« uz prikazivanje diapositiva. To vrlo lijepo i uspјelo predavanje slušalo je 180 osoba.

* * *

27. XI. održat će u okviru Narodnog sveučilišta predavanje Zlatan Sremac o temi »Sjećanje na Jajce povodom zasjedanja AVNOJ-a. — Moli se građanstvo, da tom predavanju u što većem broju prisustvuje.

Kritike i članci: »Španjolska muha« u Bregani

U »Samoborskim novinama« od 1. XI. izašla je kritika na izvedbu komedije »Španjolska muha« u Bregani pa molimo, da nam radi pravilnog obavlještenja onih, koji nisu pratili izvedbu u Bregani, dajete mjesto u vašem listu za naš odgovor.

Pisac spomenute kritike među ostalim kaže, da je izvedba data daleko ispod mogućnosti izvadnika i krivnju za taj neuspjeh treba tražiti u neozbiljnosti samih glumaca, koji neozbiljno shvaćaju svoju odgovornost na pozornici i t. d.

Prije svega treba naglasiti, da je pisac te kritike ovoga puta bio član KUD-a »I. G. Kovačić« i što je najvažnije aktivan glumac u spomenutoj komediji. Možda ta njegova kritika rezultira iz njegove lične nesigurnosti, ali jedno je istina što pisac ne može poreći, da je prisutna publika izved-

bom komada bila neobično zadovoljna i to svoje zadovoljstvo izrazila dugotrajnim i spontanim pljeskom.

Među publikom bio je i lijep broj prosvjetnih radnika. Prof. Čotti upitan, kako je zadovoljan s izvedbom kaže: »Vjerujte mi, nisam vjerovao, da samoborsko KUD-o može ovako nešto dobrog izvesti i da u Samoboru imade tako talentiranih glumaca. Kritičar, koji se tako pohvalno izrazio o izvedbi u Samoboru imao je pravi sud i ja se s njime potpuno slažem. Uvjeren sam, da će mnogim drugovima, koji nisu vidjeli ovu priredbu biti žao i vjerujem, da će vaše drugo gostovanje u Bregani ispuniti dvoranu. — Tako kaže jedan od gledalaca, koji je u toku svog službovanja radio mnogo s dramatskim grupama i sam režirao neke komade.

Za opravdanost svoje kritike pisac navodi i kao razlog, da nije održana prije nastupa u Bregani nijedna zajednička proba, a mi bi mu odgovorili samo toliko, da on sam kao glumac i u ovom slučaju kritičar nije mnogo puta došao na probu ili je zakašnjavao toliko, da se proba nije mogla održati.

Nema nikakve sumnje, da je zdrava kritika poželjni i treba ukazati na eventualne manjkavosti, ali u ovom slučaju se postavlja pitanje, da li je izvedba uspjela ili ne bez obzira na probe. O tome je dala nepobit anketu prisutna publika.

Na kraju želimo napomenuti, i to se ne smije zaboraviti, da smo mi članovi KUD-a »I. G. Kovačić« zato jer volimo to društvo i radimo nesebično na kulturnom i umjetničkom polju i jer nam taj rad pruža pored ostalog i lično zadovoljstvo.

Mi se ovim odgovorom uglavnom obraćamo držim Samoborcima, kao svojoj publici, koja zna naš rad, uspjehe i neuspjehe i molimo, da nas i dalje pomognu u našem nesebičnom radu svojim aktivnim učešćem ili dobrim savjetima, a mi ćemo im za njihov udio biti veoma zahvalni.

U ime Upravnog odbora KUD-a
Stevan Barbula

SAMOBORSKI KNJIŽEVNI PETAK

Razgovor s književnikom Krklecom

Za drugi »Samoborski književni petak«, kako ga je nazvao Gustav Krklec, vladao je u Samoboru priličan interes. 2. XI. sakupilo se u Narodnom domu oko 100 građana, koji su toplim pljeskom pozdravili dolazak Gustava Krklica u Samobor.

Prije nego što je uzeo riječ sam Krklec, Mario Zurl upoznao je prisutne s Krklevim djelima. U svom 40 godišnjem radu Gustav Krklec je izdao ukupno 16 knjiga i to uglavnom zbirke poezije, a poznat je i po antologijama.

Zatim je govorio Gustav Krklec o svojim vezama sa Samoborom, gdje je bio ilegalno pod konac okupacije. On se osvrnuo s nekoliko riječi i na život A. G. Matoša u Samoboru, te je zamjario Samoborcima da nijesu postavili spomen-ploču na kuću u kojoj je jedno vrijeme živio i radio ovaj istaknuti hrvatski modernista.

— Ja se bavim literaturom toliko dugo, da mi je neugodno reći koliko — rekao je Krklec. — Svako djelo znači stepenicu više ili niže. Previđi osam: Puškina, Heinea i viši drugih djela svjetskih klasika. Uskoro izlazi svjetska antologija, koju sam ja uredio. Uvijek sam želio da budem književnik i to sam, kako viđam, i postigao. Umjetnost se ne može naučiti. A što je to poezija ne znam, jer kada bi znao, poezija ne bi bila umjetnost već zanatstvo.

Nakon izlaganja Gustava Krklica, publika mu je postavila niz zanimljivih pitanja, od kojih neka donosimo u skraćenom obliku.

— Mi vas poznamo, kao pjesnika, kritičara i prevodioča. Što vam je od toga najmilije?

— Ništa! — rekao je Krklec u tren, a zatim se zamislio i odgovorio — Najmilije mi je, da sjedim kod kuće i da pišem za sebe ne misleći, hoće li to biti objavljeno. Ja sam počeo kao pjesnik. Kada sam video, da se pomodarstvo prodaje pod modernizmom počeo sam se baviti kritikom. Ja sam uviđek više inklinirao modernim strujama, premda su mi htjeli podvaliti da sam konzervativac. Ne smatram se kritičarom.

— Vi ste pisali i za djecu, što vas je na to potaklo?

— U starije dane dobio sam dijete i pisao sam dječje pjesme samo za obiteljski krug. No do-

šao je jedan indiskretan urednik i to objavio. Sada su prevedene i na strane jezike.

— Koja vam je pjesma najmilija?
— Ne znam! Pročitat ću vam »San ljetne noći«. To je autobiografska pjesma.
— Kada ste napisali svoju prvu pjesmu, kako ste se osjećali?
— Kao kuharica, kad joj dobro uspiju palčinke.
— Koliko mi je poznato, vaš zavičaj je Hrvatsko Zagorje. Da li ste što pisali na kajkavskom narječju?
— Jesam, ali pod pseudonimom i objavljeno je u »Koprivama«. Mislim da je kajkavska poezija u zaostatku.
— Visoke su cijene knjigama?
— Tu književnici ne mogu ništa.
— Da li ste napisali osim pjesme »Izlet na Palačnik«, koja je objavljena u »Samoborskim novinama«, još koju pjesmu na samoborske teme?
— Nisam.

Kratke kulturno-prosvjetne vijesti

STRUČNO USAVRŠAVANJE NASTAVNIKA I UČITELJA

Savjet za prosvjetu i kulturu naše općine uputio je na jednomjesečni seminar za stručno usavršavanje 13 prosvjetnih radnika iz općine Samobor, koji rade na višim razredima Narodnih šestogodišnjih i osnovnih osmogodišnjih škola. Seminar se održava u Pedagoškom centru i u Pionirskom gradu. Do kraja ovog polugodišta Savjet će još uputiti 4 nastavnika na usavršavanje u Zagreb.

RADNE GRUPE

U desetom i u prvoj polovini jedanaestog mjeseca održane su radne grupe (kružoci prosvjetnih radnika) na području ove općine. Uglavnom je raspravljano o društvenom i moralnom odgoju u školama. Pored predavanja, koje je održano u svakoj radnoj grupi, vodene su opširne diskusije o metodama rada na sačuvima društvenog i moralnog odgoja, a između nastavnika izmijenjena su vrijedna

iskustva. — Ujedno su na sastancima radnih grupa davane političke informacije, a pretresani su i ostali prosvjetni problemi.

ZDRAVSTVENO-PROSVJETNI TEČAJEV

Ovih dana održan je sastanak s rukovodiocima zdravstveno-prosvjetnih tečajeva za cijelo područje naše općine. Zaključeno je, da tečajevi započnu radom u drugoj polovini ovoga mjeseca. — Ove tečajeve za seosku žensku omladinu polazit će omladinku rođene 1938. i 1939. godine, koje su obavezne za pohađanje tih tečajeva, a mogu se istim priključiti i ostale omladinku i mlade žene.

NOVI ŠKOLSKI ODBORI

Na teritoriju općine Samobor održani su Zborovi birača na kojima su izabrani novi članovi školskih odbora. Pri svim narodnim školama počela je konzultacija novih odbora. Općinski odbor SSR-a i Savjet za prosvjetu i kulturu održat će u drugoj polovini ovoga mjeseca savjetovanja sa svim školskim odborima, na kojima će se raspravljati o ulozi i zadacima školskih odbora u prosvjeti.

Borba protiv TBC

Kako je već bio objavljeno, u toku ovogodišnjeg »Tjedna borbe protiv tbc« organizirane su i provedene brojne akcije. Može se reći, da je u ovim akcijama učestvovao još širi krug ljudi, napose aktivista CK — naših prosvjetnih, zdravstvenih, pa i tehničkih i privrednih radnika, nego je to bilo u prošlim godinama.

Aktivno su učestvovali ne samo škole i naše zdravstvene ustanove, nego i neka poduzeća kao i društvene organizacije. Na zdravstveno-prosvjetnom radu, na prikupljanju materijalnih sredstava za suzbijanje tbc — istakli su se mnogi pojedinci i kolektivi.

Premda planu raspšaćan je sav propagandni, zdravstveno-prosvjetni materijal — plakati, letaci, parole — kao i pretežni dio značkica i kitica Crvenog Križa. Po svim školama održana su predavanja i satovi, s naročitim obzirom na pojavu i značenje tuberkuloze, kao masovne, zarazne bolesti našega naroda, ukazivano je na njen socijalno-medicinski značaj, naglašena je važnost zdravstveno-higijenskog prosvjećivanja kao jakog faktora u borbi protiv te bolesti, istaknuto je značenje općeg zdravstvenog, kulturnog i privrednog standarda u suzbijanju tuberkuloze!

Predavanja naših zdravstvenih radnika (liječnika i medic. sestara) — uz prikazivanje filmova o tbc i drugih zdravstveno-prosvjetnih filmova — održana su za 15 škola, u 2 poduzeća, u 2 seoska Narodna sveučilišta i u okviru Narodnog sveučilišta u Samoboru. Tam je priredbama prisustvovalo oko 2.500 daka, omladine, radnika, seljaka i namještnika.

Antituberkulozni dispanzer pripremio je za »Tjedan« opsežni materijal iz svojih podataka o stanju i naširenosti tbc na području naše općine, izradio je popise aktivnih bolesnika te popis djece iz tbc-obitelji, kako bi se na osnovu toga mogla što pravilnije izvršiti raspodjela pošiljaka hrane i predbilježba djece za oporavilište. Posebno je bila pojačana patronažna služba, s posjetima mnogih aktivnih slučajeva oboljenja. Osoblje dispanzera učestvovalo je u svim akcijama Sekcije za borbu protiv tbc.

Očekujemo, da će i finansijski podaci o uspjehu »Tjedna biti dobri, što bi znatno doprinijelo afirmaciji naše Sekcije u njenom radu na suzbijanju tuberkuloze!

Dr. I. V.

Uvijek prvi

Bilo danju ili noću znak sreće unosi strah u naše gradane, a članovima DVD-a to je znak, da je negdje zaprijetila opasnost imovini bližnjega. Bez obzira gdje se nalazi, aktivni član DVD-a napušta svoj posao i najvećom brzinom kreće na zborni mjesto, odakle na komandoru zapovijed kreće na spasavanje imovine. — Mnogi gradani su u takvim akcijama svjedoci nesobične požrtvovnosti, koju ulažu članovi DVD-a u izvršenju općeljudskih zadataka. Oni izlažu opasnosti svoje živote, ugrožavaju svoje zdravlje i svoje porodice, a sve to, dobrovoljno. Po izvršenom zadatku, vraćaju se svojim kućama, u tvornice za svoje radno mjesto i mirno nastavljaju svoj svakidašnji posao.

To su ljudi iz naše sredine, naši radnici, omladinci i obrtnici, ljudi u plavim uniformama, sa zatajenim ponosom, vrše svoju dobrovoljnu dužnost u svakoj nesreći, koja može pogoditi društvo ili njegovu imovinu. — Ako je požar tu su, veru se po krovovima, iznalaze sve moguće načine da spriječe ili barem umanje nesreću. Ako je poplava i tu su među prvima, gaze vodu, prokišnjavaju, usmjeruju i oslobođaju normalno oticanje poplavljennog područja. Svoj posao obavljaju disciplinirano u tišini i do kraja, pa zar bi se mogao naći građanin, koji bi ostao pasivan prema toj dobrovoljnoj organizaciji — mislimo — ne!

Ta dobrovoljna organizacija ima svoja pravila, a mora imati i svoja sredstva. Velikim i istinskim razumijevanjem naših narodnih vlasti, organizacija je došla do svog spremišta u kojem su smještene sprave i gdje se obavljaju vježbe. Spremište je nabavljeno pred godinu dana novčanim doprinosom iz budžeta bivšeg NOK-a Samobor. Spremište je nedovršeno, a prostor oko njega neurđen, sve to treba urediti. I na tom poslu vidi se dobrovoljnost članova. Planiranje prostora, betoniranje branika (škarpe) obavljaju članovi dobrovoljno u slobodnom vremenu. Radi svaki koliko može.

Samoborska kronika**SAOBRAĆAJNE NESREĆE**

Šofer kombinata »Jaska«, Juraj Hibec, prevrnuo se 9. XI. s kamionom poduzeća kod 5 tog kilometra u Rudama. Komisija, koja je izašla na licu mesta utvrdila je, da je šofer bio u pijanom stanju. Ovoga puta bilo je sreće i slučaj je ostao bez materijalne štete i ljudskih žrtava. I ovaj slučaj, iako je sretno prošao, može poslužiti kao ilustracija, kako se upravljači motornih vozila neodgovorno činose prema društvenoj imovini i ljudskim životima i sve molbe, kazne i savjeti do sada nisu pokazali očekivani učinak na bolje. »Samoborske novine« registriraju saobraćajne nesreće zbog toga da se viđi, koliko ih se dogodilo mesečno već zato, da upravljači motornih vozila vide već jednom, da nije zahvalno opijati se za vrijeme, kad treba upravljati motornim vozilima.

PIJANSTVO I KARTANJE

Pijanstvo i kartanje kod naših ljudi, kao običaj, treba iskorjeniti. Od strane mjerodavnih često je skrenuta pažnja rukovodiocima ugostiteljskih radnji, da ne daju pića pijanim ljudima, a pogotovo ne nekim, koji su stanovali pod kaku se ono kaže »gason« i mislimo nije potrebno posebno dokazivati kakva su oni pokora za svoju sredinu, a često i za samoga onoga, koji im piće daje. To su ljudi, koji se svojevoljno stavljuju u stanje u kome nisu u mogućnosti kontrolirati svoje čine i budu često sudionici u tučnjavama, kradama, saobraćajnim nesrećama pa i ubistvima.

Ima još jedna pojava, koja je najčešća nastranost pijanih ljudi, a to je igranje karata za vino pa i veće iznose u gotovom. Tu često nastupaju organi NM pa i sudac za prekršaje. I tu bi trebali rukovodoci ugostiteljskih radnji nastupiti energično, a ne kako se često događa i sami omoguće šnapslanje dajući karte gostima.

Sve su to poroci prošlosti i njih treba iskorjeniti, jer lik novog čovjeka teži uzvišenjem cilju, daleko od hazardiranja i pijančevanja do besvijesti. Često sretnete ljudi kako leže mrtvo pijani na cesti kao da su im noge otsjećenje, a to je poniženje za člana ljudskog društva, a da se ne govori i o fizičkim nepriznatostima kao posljedicom prekomjernog užvanja alkohola. — Možda će ovo par rečenica ponukati gostioničare, da razmisle o toj tužnoj i nezdravoj pojavi.

Svakako, da je želja DVD-a da spremište буде lijepa i ugledna zgrada, pogotovo jer se nalazi u središtu grada, gdje se podiže nova i suvremenja školska zgrada. Sam dobrovoljni rad nije dosta za potpuno uređenje spremišta i prostora oko njega, već su potrebna i novčana sredstva. Kako do sada, tako će nam i nadalje pomagati narodna vlast dodjeljivanjem novčane pomoći, a sve ostalo što možemo sami učiniti — učiniti ćemo.

Osim izvršujućih članova naše DVD ima i podupirajućih članova, a to su svaki građani, koji cijene dobrovoljni rad članova DVD-a i pomažu društvo dobrovoljnom članarinom. S ponosom može naše DVD iznijeti, da na području grada Samobora ima preko 500 (petsto) podupirajućih članova, koji uplačuju članarinu bez sustezanja, a to je dokaz, da ova organizacija uživa ogromne simpatije. Sredstva koja se dobiju tim putem troše se za tekuće potrebe, a naročito za uređenje spremišta.

Naše priredbe su najposjećenije, što dokazuje da se rad DVD-a mnogo cijeni.

I članstvo i Upravni odbor neprestano vode brigu oko učvršćenja i uzdizanja organizacije.

Povjerenje narodnih vlasti i gradana članovima DVD-a bit će podstrek na još jači i intenzivniji rad na vatrogasnim zadacima u našem mjestu.

Nastojat ćemo da gradane češće obavijestimo o radu naše organizacije.

MUZIČKI LEKTORIJ

U utorak 20. XI. održat će u Narodnom domu muzički lektorij prof. Andrija Tomašek. Na programu: R. Schumann. U izvedbi programa učestvuju: Zdenka Zapetić, Milan Ajhner, Josip Pomykalo i Marija Gvozdić. Početak u 18 sati. Ulaznina Din 30, daci Din 10.

Kriminalna kronika**Otkriveni kradljivci boje u „Chromosu“**

U »Samoborčeku« stisnuta u jedan kut vagona sjedila je bezbržno jedna žena okružna sa sedmero kanti firmajza kao »rođenim sestrincima«. Tko zna dokle bi ta bezbržnost trajala, da se u to društvo nije umiješao i organ Narodne milicije. — Nesreća je u tome, što se oni svuda »smiješaju«. Došlo je do zabune! — Predvedena na kriminalistički odsjek, premetačina u Samoboru i još 8 neotkrivenih kanti, pa nešto boje, sve skupa malenkost od 100.000 dinara.

Ovdje se radi o jednoj maloj organizaciji kradljivaca, koja izgleda stalno potkrada pomenutu tvornicu (ovo je drugi slučaj otkrivanja kradljivaca) pa je čudnovato, da uprava tvornice nije do sada uspjela organizirati službu nadzora nad narodnom imovinom. — Neki od kradljivaca već su pohvatani i istraga je u toku.

KRAĐA U SAOBRACAJNOM PODUZEĆU

S kamionom »Lancia«, bio je zadužen šofer Stjepan Lončarić i jednoga dana s njega je nestao kompresor i cilinder. Istraga je utvrđena, da je kradu izvršio šofer istoga poduzeća Mirko Stranj i kompresor prodao Pavlu Prekratiću iz Zagreba za 8.000 dinara. Kompresor je naden kod Prekratića i sada je u pitanju, tko je ukrao cilinder?

Šteta počinjena poduzeću iznosi 19.000 dinara. Istraga je u toku.

Promjena reda vožnje

Danom 15. o. m. stupa na snagu novi red vožnje vlakova na našoj pruzi, te će od toga dana saobraćati slijedeći naši vlakovi:

NA RELACIJI ZAGREB—SAMOBOR:

Pol. iz Samobora u 4.20, dol. u Zagreb u 5.24
Pol. iz Samobora u 5.30, dol. u Zagreb u 6.35
Pol. iz Samobora u 8.25, dol. u Zagreb u 9.20
Pol. iz Samobora u 11.25, dol. u Zagreb u 12.29
Pol. iz Samobora u 12.15, dol. u Zagreb u 13.20
Pol. iz Samobora u 15.30, dol. u Zagreb u 16.34
Pol. iz Samobora u 18.30, dol. u Zagreb u 19.36
Pol. iz Samobora u 20.30, dol. u Zagreb u 21.35
Pol. iz Zagreba u 5.34, dol. u Samobor u 6.26
Pol. iz Zagreba u 6.50, dol. u Samobor u 7.52
Pol. iz Zagreba u 8.25, dol. u Samobor u 9.23
Pol. iz Zagreba u 10.00, dol. u Samobor u 11.01
Pol. iz Zagreba u 13.30, dol. u Samobor u 14.34
Pol. iz Zagreba u 14.50, dol. u Samobor u 16.00
Pol. iz Zagreba u 18.30, dol. u Samobor u 19.33
Pol. iz Zagreba u 20.30, dol. u Samobor u 21.34
Pol. iz Zagreba u 22.40, dol. u Samobor u 23.43

NA RELACIJI SAMOBOR—BREGANA:

Pol. iz Samobora u 3.25, dol. u Breganu u 3.42
Pol. iz Samobora u 4.40, dol. u Breganu u 4.57
Pol. iz Samobora u 6.33, dol. u Breganu u 6.50
Pol. iz Samobora u 9.24, dol. u Breganu u 9.41
Pol. iz Samobora u 10.40, dol. u Breganu u 10.57
Pol. iz Samobora u 11.28, dol. u Breganu u 11.45
Pol. iz Samobora u 14.43, dol. u Breganu u 15.00
Pol. iz Samobora u 16.10, dol. u Breganu u 16.27
Pol. iz Samobora u 17.40, dol. u Breganu u 17.57
Pol. iz Samobora u 19.50, dol. u Breganu u 20.07
Pol. iz Samobora u 21.43, dol. u Breganu u 22.00
Pol. iz Samobora u 0.00, dol. u Breganu u 0.17
Pol. iz Bregane u 3.47, dol. u Samobor u 4.04
Pol. iz Bregane u 4.58, dol. u Samobor u 5.15
Pol. iz Bregane u 7.00, dol. u Samobor u 7.17
Pol. iz Bregane u 9.45, dol. u Samobor u 10.00
Pol. iz Bregane u 11.00, dol. u Samobor u 11.17
Pol. iz Bregane u 11.50, dol. u Samobor u 12.07
Pol. iz Bregane u 15.10, dol. u Samobor u 15.27
Pol. iz Bregane u 16.33, dol. u Samobor u 16.50
Pol. iz Bregane u 18.00, dol. u Samobor u 18.17
Pol. iz Bregane u 20.10, dol. u Samobor u 20.25
Pol. iz Bregane u 22.05, dol. u Samobor u 22.22
Pol. iz Bregane u 0.20, dol. u Samobor u 0.37

OBAVIJEST**ČLANOVIMA KUD-A »IVAN GORAN KOVACIĆ«**

Pjevačka sekcija KUD-a »I. G. Kovacić« započela je redovitim pjevačkim pokusima pa se ovime pozivaju svi članovi da na iste redovito dolaze.

Pozivamo i sve one koji žele raditi u pjevačkoj sekciji, da svojim glasovima počaju pjevački zbor KUD-a.

Pokusni se održavaju svakoga ponedjeljka i četvrtka u 19 sati u društvenim prostorijama. Odbor

DJEČJI KULTURI

Jesen na putovima mojega mesta

Tamo u daljini, u mučnoj jesenskoj magli, trepere vrhovi oštih jela. Krenuo sam, prema njima. Prolazim kroz šarena sela samoborskog kraja urođenih u sivu jutarnju maglu. Prolazim kroz tmurnu jesensku ljepotu. Tužno se ljujla uvenulo lišće na počnjelim granama drveća. I čitava priroda nekako je tužna — sprema se na počinak.

Požutjeli put, mekani sag otoplog lišća, vijuga pred mnom. Slučajno svratim pogled na stoljetno drvo. I gde! opazam vjevericu, koja kao sjenka kliznu zrakom, zakvači se za jednu elastičnu granicu i nestane u zidu granja. Granje zatreperi, umiri se, a par požutjelih listića prhnu zrakom, nježno ploveći uz povjetarac, padajući sve dublje i dublje u bezdan gdje se smršiše na šumskom putu.

Stigoh na brijež.

Daleko, negdje jako daleko, crne se siva brda samoborskog kraja, a u dolini u mrenastoj magli naziru se plavkasti vrhovi oštih jela i široke grane stoljetnih hrastova. Polako i sigurno šulja se jesen. Ona je tu sa svojom sivinom i tmurnim danima, a tmasti oblaci puštaju često dar njedara svojih. Polako i sigurno ukotvila se jesen.

Krešimir Jureković, VIII. c

Razvoj kinematografije i proizvodnja filmova

Kinoreperoar u ovoj godini izgleda ne zadovoljava ukus kino-publike. U ovoj godini od 90 uvezenih filmova većina ih je kriminalističkog sadržaja s mnogo pucnjave i mrtvihi. Razumije se, da ti filmovi imaju svoje obožavaoce, ali je drugo pitanje, da li ti filmovi svojim sadržajem mogu djelovati odgojno što im je u krajnjoj liniji i svrha.

Budući da kod nas proizvodnja filmova nije privatna stvar već stvar čitavog društva, to je nedavno o tome razgovarano na zajedničkom sastanku Ideološke komisije CK SK Hrvatske i Komisije za redno-odgojno pitanje Glavnog odbora SSRN Hrvatske, na kojem su istaknuti predstavnici naših političkih i prosvjetnih organa zajedno s predstavnicima Društva filmskih radnika i filmskih proizvodnih poduzeća Hrvatske, razmatrali mnoga pitanja u vezi filma.

Na sastanku je posebno istaknuta važnost dokumentarnog filma i predloženo, da se od ovogodišnje dotacije od 38,000.000 dinara izdvoji potrebna svota za proizvodnju takvih filmova.

Već dulje vrijeme rade na terenu ekipe za realizaciju dokumentarnih filmova »Istra« i »Ivan Goran Kovačić«. Isto tako rade na terenu ekipe za snimanjeigranih filmova »Čovjek iz mirne ulice«, »Izgubljeni dekret« i »Tragom brodskog dnevnika«. Ovo nekoliko podataka govore, da se ozbiljno radi na tome da se praznine u repertoaru popune kvalitetnim filmovima, koji će pored razonode imati i svoju odgojnu fiziologiju, a to je i bila svrha spomenutog sastanka, koji je, kako vidimo, uradio dobri rezultat. — Ovo za umirenje onima, kojima je stalo, da se igra dobar film. M.

*

KINO »NARODNI DOM« PRIKAZUJE

17.—18. »NE OKREĆI SE SINE« — najbolji domaći film, nagrađen na festivalu u Puli Zlatnom medaljom Arena za 1956. Režija Zlatko Bauer, u naslovnoj ulozi Bert Sotler i Zlatko Lukman. Film obraduje temu iz NOB-e.

21.—22. »OPROSTI MI« — talijanski film — ljudbavna društvena drama. Film ima crte neorealizma i sadržajno je napet. U glavnim ulogama poznati talijanski glumci Raf Valone i Antonela Lualdi.

23. (samo u 5 i 1/2 8) »MOJ DJED I JA« — mađarski film u koloru u kojem se obraduje život jednog dječaka koji živi s djedom pijanicom. Zbog njegovog načina života čitav razred dobiva najnižu ocjenu. Učenici su obratili djeda od pića, naučili ga čitati i pisati, a razred je postao vrijedan kolektiv.

24.—26. »ŠEJN« — američki film u koloru. Film spada u red onih serioznih westerna koji nisu realizirani serijski po stereotipnoj šabloni. Fotografija je lijepa i mekana, a karakteri u njemu posjeduju i zrelosti i dubinu. Film je ežirao George Stevenson (»Mjesto pod suncem«), a film je nagrađen »Oskarom« za 1952. godinu.

28.—29. »OBAD« — ruski film u tehnikoru.

MIRKO RADUŠIĆ

Jesensko veče

Nebo je umorno spustilo glavu
Nad pustinom i gojim krajem.
Kroz magak se prvi javljaju svjetla
Blagim i drhtavim sjajem.

Putovi plaču... I s krovova čuješ
Čudesni šapati kiše.

Kako ti riječi nečija ruka

Duboko u srcu piše!

Od časa do časa pokuca vjetar
Na prozorska stakla kuće.

Razbukta plamen slišanih snova,

A srce snažnije tuče.

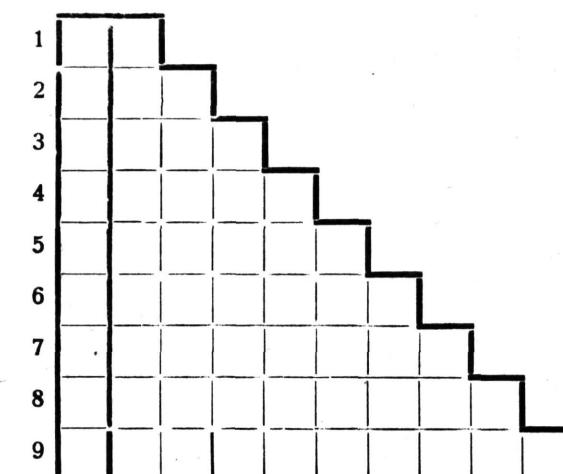
A djeca kraj peći slušaju plamen,

Tih, ko govor majke.

Dok kiša vani u golom granju

Sapuće jesenske bajke!

MAGIČNI LIK

Vodoravno: 1. Lična zamjenica — 2. Prijeđlog — 3. Žensko ime — 4. Ujed — 5. Naše more — 6. Osjećaj — 7. Zemljiste zasađeno lozom — 8. Ono, što se ne može naći — 9. Dubrovački renesansni književnik (predstavnik maskerate).

Okomito: od 1.—9. Naš poznati pjesnik (nedavno umro u Zagrebu). Janka Štahan

SPORT

Velike motorističke utrke u Samoboru

Zadnje ovogodišnje moto-trke u NR Hrvatskoj, održane su 11. XI. u Samoboru. I ove trke održane su u okviru proslave 10-godišnjice Narodne tehnike. — Na vrlo teškoj stazi s mnogo opasnih zavoja, nastupilo je 38 vozača iz Hrvatske i Slovenije, među kojima je bilo republičkih i državnih prvaka. Oni su zastupali moto-društva: »Miramare«, »Zanatlija«, »Zagreb«, »Rade Končar« (svi iz Zagreba), zatim »Brežice«, »Krško«, »Trbovlje«, »Hrasnik« i »Samobor«.

U glavnoj trci dana, kategorija 250 ccm sport (vozači na motorima TOMOS-PUCH) u vrlo jakoj konkurenциji pobijedio je uvjerljivo Zdenko Fleiss, vozač AMD »Samobor«. Samoborci su oduševljeno pozdravili svoga vozača, kojem je ovo bila nakon Kutine, Koprivnice, Bregane, Dugog sela, Brežice i Sljemena — sedna uzastopna ovogodišnja pobjeda, a prva pobjeda pred domaćom publikom. U jednom danu on je osvojio jedno prvo i 2 druge mesta.

Rezultati:

Kategorija 125 ccm: 1. Radenić (»Miramare«, Zagreb), 2. Urek (»Brežice«);

Kategorija 250 ccm (sport): 1. Fleiss (»Samobor«), 2. Vanić (»Krško«);

Kategorija 250 ccm (turist): 1. Maruša (»Miramare«), 2. Ljubić (»Zagreb«);

Kategorija 350 ccm: 1. Štagljar (»Miramare«), 2. Fleiss (»Samobor«);

Kategorija 500ccm: 1. Draksler (»Hrasnik«), 2. Matlović (»Dugo selo«);

Handicap: 1. Radenić (»Miramare«), 2. Fleiss (»Samobor«).

U ovoj završnoj utrci, vozači jačih kategorija davalni su vremensku prednost vozačima slabijih kategorija.

Najbolje vrijeme dana postavio je Dragutin Štagljar (»Miramare«) provezavši 1 okrug za 0:59,6 min. Organizacija trka bila je po AMD »Samobor« i predstavnicima Auto-moto saveza Hrvatske vrlo dobro provedena. B. O.

Nogomet

SUCI I OBJEKTIVNOST

Na prvenstvenoj utakmici 11. o. mj. »Samobor«—»Kustosija« 2:3 naši su igrači izvrsno zaigrali, iznenadili su protivnika i prisutnu publiku, ali utakmica je izgubljena zahvaljujući sucu Kruhaku. Nevjerojatno je, kako može jedan ispitani sudac načiniti toliko pogrešaka na šetu jedne momčadi i zasluzenu pobjedu pretvoriti u poraz.

Već nekoliko zadnjih utakmica nemaju Samoborci sreće sa sucima, zapravo od utakmice sa »Mladostu«, koju je čudino vodio sudac Vučarić. Poništen je regularno postignut gol, dosuđen je protiv »Samobora« jedanaesterac, koji nije bio i još niz grješaka na šetu »Samobora«, pokazuje kako je sudac Kruhak mnogo ošteo našu momčad. S pravom se postavlja pitanje, dokle će zagrebački suci biti protivnici »Samobora«, koji je razlog tome i kako bi se morali Samoborci vladati da zadobiju simpatije zagrebačkih sudaca?

IZ MATIČNOG UREDA SAMOBOR:

ROĐENI:

Brdarić Josip, sin Josipa i Anice — Mihelić Đurđa, kći Branka i Katarine — Pentek Nada, kći Ivana i Vere — Reščić Katarina, kći Ivana i Anice — Vlašić Josip, sin Stjepana i Marije — Kuhić Marijan, sin Ivana i Dragice — Karlović Zdenko, sin Rudolfa i Danice — Franjić Renata, kći Kamila i Danice — Tarajilo Jasminka, kći Božidar i Danice — Mihelić Vladimir, sin Vladimira i Dragice — Menga-Josufović Šefir, sin Ekrena i Marije — Jager Željko, sin Ervina i Anice

SKLOPILI BRAK:

Pečuća Dušan, službenik i Begovac Ljubica, kućanica — Skorikov Konstantin, službenik i Vukelić Darinka, kućanica — Česir Halil, radnik i Baćić Ana, radnica — Kuhar Dragutin, stolar i Ožbolt Ana, kućanica — Librić Nikola, soboslikar i Dimitrović Nada, radnica.

UMRLI:

Brdarić Josip, dijete, star 1 dan — Rubinić Bolić, zemljoradnik, star 58 god. — Herceg Dragica, kućanica, stara 53 god. — Kuhić Dragica, kućanica, stara 70 god. — Jazbinski Josip, radnik, star 41 god. — Kupres Bara, kućanica, stara 48 god. — Ruklić Petar, proglašen umrli — Remus Ana, kućanica, stara 72 godine.